

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2025 ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΘΕΩΡΙΑΣ (Α.Ο.Θ.) ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

Θέμα Α

A1.

- α. **Σωστό**, Σελίδα 12
- β. **Λάθος**, Σελίδα 137
- γ. **Σωστό**, Σελίδα 154
- δ. **Σωστό**, Σελίδα 165
- ε. **Λάθος**, Σελίδα 181

A2.

- 1. **β** , Σελίδα 137
- 2. **α** , Σελίδα 168

Θέμα Β

B1.

α. Σελ. 166

Ο πληθωρισμός πλήττει όλα τα άτομα που το χρηματικό τους εισόδημα είναι σταθερό ή αυξάνεται με ρυθμό μικρότερο από το ρυθμό του πληθωρισμού, γιατί σε αυτήν την περίπτωση μειώνεται το πραγματικό τους εισόδημα και, κατά συνέπεια, το βιοτικό τους επίπεδο. Τα άτομα αυτά είναι οι συνταξιούχοι, οι μισθωτοί και γενικά οι υπάλληλοι, που ο μισθός τους δεν αναπροσαρμόζεται συχνά. Αντίθετα, ο πληθωρισμός ευνοεί, ή τουλάχιστον δεν πλήττει, τα άτομα που το εισόδημά τους προέρχεται από κέρδη, γιατί τα κέρδη συνήθως αυξάνονται μαζί με τον πληθωρισμό. Αξίζει να σημειώσουμε ότι πολλές κατηγορίες μισθωτών μπορεί να προφυλάσσονται από τον πληθωρισμό με ρήτρες για αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή (ΑΤΑ). Αυτό σημαίνει ότι το συμβόλαιο εργασίας περιλαμβάνει κι έναν όρο (ρήτρα) για αυτόματη αύξηση των αποδοχών ίση με το ρυθμό του πληθωρισμού. Σε αυτήν την περίπτωση δεν επέρχεται μείωση της αγοραστικής δύναμης.

β. Σελ. 169

Ανεργία τριβής είναι εκείνη η οποία οφείλεται στην αδυναμία της αγοράς εργασίας να απορροφήσει άμεσα ανέργους, παρότι υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας, για τις οποίες οι άνεργοι έχουν τα απαραίτητα προσόντα και επαγγελματική εξειδίκευση. Η ανεργία τριβής οφείλεται στην αδυναμία των εργατών να εντοπίζουν αμέσως τις επιχειρήσεις με τις κενές θέσεις και στην αδυναμία των επιχειρήσεων να εντοπίσουν τους ανέργους εργάτες. Επίσης μπορεί να οφείλεται στη γεωγραφική απόσταση μεταξύ της περιοχής όπου υπάρχει ανεργία και αυτής όπου υπάρχουν κενές θέσεις εργασίας. Γενικότερα οφείλεται στην έλλειψη ενός αποτελεσματικού συστήματος πληροφοριών για ύπαρξη ανέργων και επιχειρήσεων με κενές θέσεις εργασίας.

Θέμα Γ

Γ1.

Κατάθεση ατόμου Α : 100.000 ευρώ

Ρευστά Διαθέσιμα που τηρεί η τράπεζα: $100.000 \times \frac{10}{100} = 10.000$ ευρώ

Δάνειο που χορηγεί στον Β: $100.000 - 10.000 = 90.000$ ευρώ

Κατάθεση ατόμου Β : 90.000 ευρώ

Ρευστά Διαθέσιμα που τηρεί η τράπεζα: $90.000 \times \frac{10}{100} = 9.000$ ευρώ

Δάνειο που χορηγεί στον Γ: $90.000 - 9.000 = 81.000$ ευρώ

Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η τράπεζα είναι:

$90.000 + 81.000 = 171.000$ ευρώ

Γ2.

Κατάθεση ατόμου Α : 100.000 ευρώ

Ρευστά Διαθέσιμα που τηρεί η τράπεζα: $100.000 \times \frac{20}{100} = 20.000$ ευρώ

Δάνειο που χορηγεί στον Β: $100.000 - 20.000 = 80.000$ ευρώ

Κατάθεση ατόμου Β : 80.000 ευρώ

Ρευστά Διαθέσιμα που τηρεί η τράπεζα: $80.000 \times \frac{20}{100} = 16.000$ ευρώ

Δάνειο που χορηγεί στον Γ: $80.000 - 16.000 = 64.000$ ευρώ

Η ποσότητα χρήματος που δημιούργησε η τράπεζα σ' αυτή την περίπτωση είναι:

$80.000 + 64.000 = 144.000$ ευρώ

Η ποσότητα χρήματος μειώθηκε κατά $171.000 - 144.000 = 27.000$ ευρώ

Γ3. Σελ. 152

Οι βασικές λειτουργίες του χρήματος είναι:

- Μέσο συναλλαγής
- Μονάδα μέτρησης αξίας
- Μέσο διατήρησης αξιών

Θέμα Δ

Δ1.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ Χ ΣΕ ΟΡΟΥΣ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ Ψ ΣΕ ΟΡΟΥΣ Χ
A	2.000	0		
			4	1/4
B	800	4.800		
			2	1/2
Γ	0	6.400		

-Όταν η οικονομία παράγει 2.000 μονάδες του αγαθού Χ, όλοι οι παραγωγικοί συντελεστές απασχολούνται στην παραγωγή του αγαθού Χ, άρα η ποσότητα του αγαθού Ψ στον συνδυασμό Α θα είναι $\Psi=0$.

-Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Ψ σε όρους Χ μεταξύ Β και Γ εκφράζεται με θυσία 1 μονάδας του Χ για την παραγωγή 2 μονάδων του Ψ, άρα:

Από τον συνδυασμό Β στον Γ, $KE_{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{1}{2}$ και $KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{2}{1} = 2$

-Το κόστος ευκαιρίας του αγαθού Χ σε όρους Ψ μεταξύ Β και Α εκφράζεται με θυσία 8 μονάδων του Ψ για την παραγωγή 2 μονάδων του Χ, άρα:

Από τον συνδυασμό Β στον Α,

$$KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} = \frac{8}{2} = 4 \quad \text{και} \quad KE_{\Psi} = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi} = \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$$

- Υπολογίζουμε την ποσότητα του Ψ στο συνδυασμό Γ, χρησιμοποιώντας το αντίστοιχο κόστος ευκαιρίας:

$$KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{\Psi - 4.800}{800 - 0} \Rightarrow 1.600 = \Psi - 4.800 \Rightarrow \Psi = 6.400$$

Δ2.

Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Χ που παράγεται όταν η ποσότητα του Ψ είναι $6.400 - 1.000 = 5.400$ μονάδες.

Χρησιμοποιώντας τα στοιχεία του πίνακα, έχουμε:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ Χ ΣΕ ΟΡΟΥΣ Ψ
Β	800	4.800	
Β'	Χ;	5.400	2
Γ	0	6.400	

$$KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 2 = \frac{6.400 - 5.400}{X - 0} \Rightarrow 2X = 1.000 \Rightarrow X = 500$$

Άρα, για να παραχθούν οι τελευταίες 1.000 μονάδες του αγαθού Ψ θα θυσιαστούν 500 μονάδες του αγαθού Χ.

Δ3.

Θα υπολογίσουμε αρχικά τη μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί όταν παράγονται 900 μονάδες του αγαθού Χ. Κατασκευάζουμε τον αντίστοιχο πίνακα:

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΟΣΤΟΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ Χ ΣΕ ΟΡΟΥΣ Ψ
Α	2.000	0	
Α'	900	Ψ;	4
Β	800	4.800	

$$KE_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X} \Rightarrow 4 = \frac{\Psi - 0}{2.000 - 900} \Rightarrow \Psi = 4.400$$

Επομένως, όταν παράγονται 900 μονάδες του αγαθού Χ, η μέγιστη ποσότητα του αγαθού Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι ίση με 4.400 μονάδες.

Άρα ο συνδυασμός Ζ(Χ=900, Ψ=4.300) είναι εφικτός.

Δ4.

Στο συνδυασμό Β ισχύει $X=800$ μονάδες και $\Psi=4.800$ μονάδες

Η τιμή του αγαθού X είναι $P_x = 3$ χρηματικές μονάδες.

Το Α.Ε.Π. σε τρέχουσες τιμές είναι ίσο με τη συνολική αξία σε χρηματικές μονάδες των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται σε μία οικονομία.

Για τη συγκεκριμένη οικονομία, αν η τιμή του αγαθού Ψ είναι P_Ψ , ισχύει:

$$(800 \times 3) + (4.800 \times P_\Psi) = 21.600 \Rightarrow$$

$$4.800 \times P_\Psi = 21.600 - 2.400 \Rightarrow P_\Psi = \frac{19.200}{4.800} = 4$$

Άρα, η τιμή του αγαθού Ψ είναι 4 χρηματικές μονάδες.

Σχολιασμός θεμάτων:

- Θέμα Α: Ζητήματα θεωρίας από όλα τα κεφάλαια του βιβλίου, χωρίς να παρουσιάζει ιδιαίτερη δυσκολία. Το υποερώτημα Α2 απαιτούσε τη διενέργεια αριθμητικών πράξεων για την εύρεση της σωστής απάντησης.
- Θέμα Β: Ζητήματα θεωρίας από το Κεφάλαιο 9.
- Θέμα Γ: Εφαρμογή συγκεκριμένης μεθοδολογίας υπολογισμού οικονομικών μεγεθών που αναλύεται στο Κεφάλαιο 8. Το υποερώτημα Γ3 απαιτούσε γνώση θεωρίας από το ίδιο κεφάλαιο.
- Θέμα Δ: Το θέμα με το μεγαλύτερο συγκριτικά βαθμό δυσκολίας. Ο τρόπος παράθεσης των αριθμητικών δεδομένων διέφερε από τον συνηθισμένο, απαιτώντας από τους εξεταζόμενους κατανόηση σε βάθος της αντίστοιχης θεωρητικής γνώσης (Κεφάλαιο 1), προκειμένου να οδηγηθούν σε ορθά αποτελέσματα. Το υποερώτημα Δ4 προϋπόθετε συνδυαστική εφαρμογή γνώσεων των Κεφαλαίων 1 και 7.

Σε γενικές γραμμές, τα θέματα ήταν κλιμακούμενης δυσκολίας, δίνοντας την ευκαιρία στους καλά προετοιμασμένους μαθητές να απαντήσουν σωστά στο σύνολο των ερωτήσεων.